

DSA1 nodiadau

Canllaw ar gyfer
llenwi'ch ffurflen
DSA1 2009/10

Bydd y llyfryn nodiadau hwn yn eich helpu i ateb y cwestiynau yn y ffurflen gais. Yn ogystal, bydd yn rhoi cyngor i chi ynghylch pa dystiolaeth y bydd angen i chi ei darparu er mwyn ein galluogi ni i asesu'ch hawl i gael Lwfansau i Fyfyrrwyr Anabl yn llawn.

Bydd unrhyw dystiolaeth wreiddiol y byddwch yn ei hanfon gyda'ch ffurflen gais yn cael ei dychwelyd atoch cyn gynted ag y bo modd.

Ble mae modd i mi gael rhagor o wybodaeth am Lwfansau i Fyfyrrwyr Anabl?

Trowch at ein gwefan sef www.cyllidmyfyrwryrcymru.co.uk.

Gallwch weld rhagor o wybodaeth yn y canllaw hwn hefyd:

- Pontio'r bwch: Canllaw i'r Lwfansau i Fyfyrrwyr Anabl (DSAs) mewn addysg uwch 2009/10.

Os bydd angen i chi gael copi o'r llyfryn nodiadau hwn neu'r canllaw uchod mewn ffurf amgen, fel Braille, print mawr neu fel fersiwn sain, cysylltwch â Chanolfan Gyswllt Cyllid Myfyrwyr Cymru.

Sut mae modd i mi gysylltu â chi?

- Trowch at ein gwefan sef www.cyllidmyfyrwryrcymru.co.uk.
- Cysylltwch â Chanolfan Gyswllt Cyllid Myfyrwyr Cymru ar **0845 602 8845** neu ar **0845 603 1693** os ydych yn defnyddio ffôn testun.
- Cysylltwch â'ch Awdurdod Lleol (ALI). Nodir eu manylion cyswllt ar-lein trwy droi at www.cyllidmyfyrwryrcymru.co.uk.

Beth y mae angen i mi ei wneud er mwyn cael Lwfansau i Fyfyrrwyr Anabl (DSAs)?

Dyma grynodedb o'r camau i'w cymryd er mwyn gwneud cais am DSAs a chael DSAs.

Cam 1

Dylech lenwi'r ffurflen gais hon am DSA, gan gynnwys tystiolaeth o'ch anabledd, eich cyflwr iechyd meddwl neu'ch anhawster dysgu penodol, a'i dychwelyd i'ch Awdurdod Lleol (ALI).

Cam 2

Byddwn yn asesu'ch cais ac yn anfon llythyr atoch gan nodi a ydych yn gymwys i gael DSAs.

Cam 3

Byddwn yn gofyn i chi fynychu Asesiad Anghenion er mwyn nodi unrhyw offer arbenigol ac unrhyw gymorth arall y bydd angen i chi ei gael efallai ar gyfer eich cwrs.

Cam 4

Byddwch yn mynychu'ch Asesiad Anghenion ac yn cael adroddiad sy'n nodi unrhyw offer arbenigol a chymorth arall y bydd ei angen arnoch efallai.

Cam 5

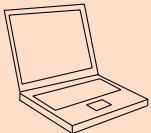
Byddwn yn anfon llythyr atoch sy'n nodi a fydd modd defnyddio DSAs i dalu am unrhyw offer arbenigol a chymorth arall a argymhellwyd yn eich Adroddiad Asesiad Anghenion. Yna, byddwn yn archebu unrhyw offer ac yn trefnu cymorth arall ar eich cyfer, neu'n rhoi cyfarwyddiadau i chi er mwyn i chi allu gwneud hynny eich hun.

Efallai y byddwch yn cael yr holl DSAs isod neu rai ohonynt.

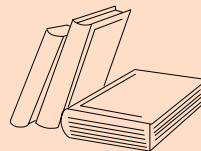
Offer arbenigol
yn cael ei
ddarparu

Lwfans
cynorthwy-ydd
anfeddygol

Lwfans
Cyffredinol

Costau teithio
ychwanegol

Adran 1 manylion personol

Manylion personol

a Rhaid i chi anfon eich pasport, eich Tystysgrif Geni neu'ch Tystysgrif Mabwysiadu wreiddiol gyda'ch ffurflen gais.

Os byddwch yn dewis anfon eich Tystysgrif Geni wreiddiol (byddai hyn yn cynnwys Tystysgrif Geni'r DU a gyhoeddir gan Swyddfa Gonswl Brydeinig mewn gwlad dramor) neu'ch Tystysgrif Mabwysiadu wreiddiol, rhaid anfon ffurflen Tystysgrif Geni/Mabwysiadu wedi'i llenwi gyda hon. Mae'r ffurflen hon yn cynnwys dau ddatganiad gwahanol. Rhaid i chi lofnodi'r Datganiad o Hunaniaeth yr Ymgeisydd i gadarnhau'ch manylion. Diben y Cadarnhad Hunaniaeth yw dilysu pwy ydych ac mae'n rhaid i unigolyn uchel eu parch yn y gymuned (er enghraifft, athro, cyfreithiwr, gwas sifil neu heddwes) sydd wedi'ch adnabod ers dwy flynedd o leiaf, ei lenwi.

Gallwch lawrlwytho ffurflen Tystysgrif Geni/Mabwysiadu o **www.cyllidmyfyrwycymru.co.uk**. Neu, cysylltwch â Chanolfan Gyswllt Cyllid Myfyrwyr Cymru i drefnu iddynt anfon un atoch.

e Os yw'ch enw wedi newid o'r enw sy'n ymddangos ar eich Tystysgrif Geni neu basport, dylech anfon y dystiolaeth berthnasol sy'n cadarnhau hyn, gan nodi manylion unrhyw enwau blaenorol.

Byddwn yn dychwelyd eich dogfennau atoch cyn gynted ag y bo modd.

Os ydych wedi colli eich Tystysgrif Geni, mae modd i chi gael tystysgrif newydd trwy gysylltu â'r Swyddfa Gofrestru yn yr isranbarth lle y cofrestrwyd eich genedigaeth. Os nad ydych yn gwybod pa isranbarth yw hwn, dylech gysylltu â'r swyddfa gofrestru gyffredinol yn un o'r cyfeiriadau canlynol:

- Os cawsoch eich geni yn Lloegr neu yng Nghymru: Certificate Services Section, General Register Office, PO Box 2, Southport, PR8 2JD, Ffôn: 0845 603 7788.
- Os cawsoch eich geni yn yr Alban: General Register Office for Scotland, New Register House, Edinburgh, EH1 3YT, Ffôn: 0131 314 4411.
- Os cawsoch eich geni yng Ngogledd Iwerddon: General Register Office, Oxford House, 49-55 Chichester Street, Belfast, BT1 4HL, Ffôn: 028 9025 2000.

NI DDYLECH anfon eich ffurflen gais i unrhyw rai o'r cyfeiriadau uchod.

Benthyciadau blaenorol

b Os ydych ar ei hôl hi gyda'r ad-daliadau ar gyfer benthyciad blaenorol, ni ddylech wneud cais am gyllid myfyrwyr nes i chi ddatrys y mater hwn.

Os ydych wedi cael unrhyw fenthyciadau ar ffurf morgais, ffoniwch 0870 241 4998 am gyngor.

Os ydych wedi cael unrhyw fenthyciadau Ad-dalu Amodol ar Incwm (ICR) ac os nad ydych wedi gorffen eu talu, ffoniwch 0870 240 6298 am gyngor.

Manylion cyswllt

- d** Os byddwch yn nodi cyfeiriad gohebu yn ystod y tymor, bydd yr holl ohebiaeth y byddwn yn ei hanfon yn cael ei hanfon i'r cyfeiriad hwnnw o'r dyddiad y byddwch yn symud yno.

adran

3

Adran 3 manylion preswyllo

Dinasyddiaeth

- a1** Os ydych yn ateb 'Ydw' i'r cwestiwn hwn, rhaid i chi anfon eich pasport neu'ch Tystysgrif Geni fel tystiolaeth o'ch dinasyddiaeth. Os cawsoch eich geni y tu allan i'r DU ac os oes gennych Dystysgrif Geni Brydeinig a gyhoeddwyd gan Swyddfa Gonswl Brydeinig, dylech anfon hon, ynghyd â ffurflen Tystysgrif Geni/Mabwysiadu, yn lle'ch pasport.
- a2** Os ydych yn ateb 'Ydw' i'r cwestiwn hwn, rhaid i chi anfon eich pasport neu'ch cerdyn adnabod cenedlaethol fel tystiolaeth o'ch dinasyddiaeth yn yr UE.
- a3** Os ydych yn ateb 'Ydw' i'r cwestiwn hwn, rhaid i chi ddarparu tystiolaeth i gadarnhau bod eich rhiant yn ddinesydd o'r Swistir ac mai chi yw eu plentyn trwy anfon pasport neu gerdyn adnabod cenedlaethol eich rhiant (os yw'r rhain yn cynnwys prawf o'u dinasyddiaeth Swistrol a'ch perthynas chi gyda nhw).

Statws preswyllo

- a4** Rhaid i'r dinesydd yr AEE neu'r Swistir ddarparu prawf o'u dinasyddiaeth trwy ddarparu eu pasport neu gerdyn adnabod cenedlaethol.

Fel prawf o statws cyflogaeth presennol y dinesydd yr AEE neu'r Swistir sy'n gweithio, sydd wedi bod yn gweithio neu sy'n chwilio am waith, rhaid darparu un o'r canlynol fel tystiolaeth:

- P60 neu lythyr gan gyflogwr os ydynt yn gweithio ar hyn o bryd.
- Cyfrifon wedi'u harchwilio, ffurflenni treth neu fanylion am eu hincwm os ydynt yn hunangyflogedig.
- Llythyr gan gyflogwr sy'n cadarnhau'r bwriad i barhau i weithio yn ystod y cyfnod pan fyddant yn astudio.
- P45, P60 neu lythyr gan gyflogwr blaenorol os ydynt yn chwilio am waith ar hyn o bryd, neu os ydynt wedi bod yn gweithio yn y DU yn flaenorol.

Os mai'ch plentyn, eich mab neu'ch merch yng nghyfraith neu bartner sifil eich plentyn yw'r gweithiwr, rhaid i chi fod yn ddibynnol arnynt.

- a5** Mae 'statws preswyllydd sefydlog' yn golygu eich bod yn gallu byw yn y DU yn barhaol heb i'r Swyddfa Gartref osod unrhyw gyfyngiadau ynghylch hyd eich cyfnod yma.

Rydych yn rhydd o unrhyw gyfyngiadau os yw unrhyw un o'r canlynol yn berthnasol:

- Os ydych yn ddinesydd Prydeinig.
- Os oes gennych 'hawl preswyllo parhaol' yn y DU.
- Os rhoddwyd 'caniatâd i aros am amser amhenodol' i chi.
- Os oes gennych hawl cartrefu yn y DU.

Gellir cael gwybodaeth bellach ynghylch hawl preswyllo parhaol a materion eraill sy'n ymwneud â mewnfudo gan Asiantaeth Ffiniau'r DU yn y Swyddfa Gartref yn www.ukba.homeoffice.gov.uk.

e Os nad oes gennych basport Prydeinig sy'n cadarnhau'ch statws mewnfudo, ond os oes gennych llythyr gan y Swyddfa Gartref sy'n ei gadarnhau, dylech anfon y llythyr gwreiddiol hwn gyda'ch ffurflen gais.

Statws ffoadur

a6 Os ydych chi neu'ch:

- gŵr, eich gwraig, neu'ch partner sifil; neu'ch
- rhiant(rhieni), llys-riant; neu
- ŵr, gwraig neu bartner sifil eich rhiant neu'ch llys-riant

wedi gwneud cais llwyddiannus am statws ffoadur yn y DU dan amodau Confensiwn Ffoaduriaid y Cenhedloedd Unedig 1951 ac os dyfarnwyd statws ffoadur i chi neu nhw, bydd y Swyddfa Gartref wedi anfon llythyr atoch chi neu nhw, a dogfen statws mewnfudo sy'n cadarnhau hyn.

e Dylech anfon llythyr gwreiddiol y Swyddfa Gartref a dogfen wreiddiol statws mewnfudo, pasport fel arfer, yr unigolyn sy'n meddu ar statws ffoadur. Dylech anfon tystiolaeth o'ch perthynas gyda'r unigolyn sy'n meddu ar statws ffoadur hefyd, os nad chi yw'r unigolyn hwnnw.

Os ydych yn hawlio cyllid myfyrwyr fel plentyn neu lysblentyn ffoadur, ni fyddwch yn cael eich ystyried yn 'blentyn' oni bai eich bod dan 18 oed ar yr adeg pan wnaeth eich rhieni gyflwyno eu cais i'r Swyddfa Gartref.

Os ydych yn hawlio cyllid myfyrwyr fel gŵr, gwraig neu bartner sifil ffoadur, rhaid eich bod yn ŵr, yn wraig neu'n bartner sifil iddynt ar yr adeg y cyflwynwyd eu cais am loches.

Dyddiad dod i ben

Os ydych chi neu'ch:

- gŵr, eich gwraig, neu'ch partner sifil; neu'ch
- rhiant(rhieni), llys-riant; neu
- ŵr, gwraig neu bartner sifil eich rhiant neu'ch llys-riant

wedi derbyn statws ffoadur heb ddyddiad dod i ben, dylech nodi AMH (amherthnasol) yn y blwch dyddiad dod i ben.

Caniatâd mynediad neu aros

a7 Os ydych chi neu'ch:

- gŵr, eich gwraig, neu'ch partner sifil; neu'ch
- rhiant(rhieni), llys-riant; neu
- ŵr, gwraig neu bartner sifil eich rhiant neu'ch llys-riant

wedi derbyn 'caniatâd mynediad neu aros' yn y DU o ganlyniad i gais aflwyddiannus am loches, bydd y Swyddfa Gartref wedi anfon llythyr a dogfen statws mewnfudo atoch chi neu nhw, sy'n cadarnhau hyn.

e Dylech anfon llythyr gwreiddiol y Swyddfa Gartref a dogfen wreiddiol statws mewnfudo, pasport fel arfer, yr unigolyn y rhoddwyd caniatâd mynediad neu aros iddynt. Dylech anfon tystiolaeth o'ch perthynas gyda'r unigolyn y rhoddwyd caniatâd mynediad neu aros iddynt hefyd, os nad chi yw'r unigolyn hwnnw.

Os ydych yn hawlio cyllid myfyrwyr fel plentyn neu lysblentyn unigolyn y rhoddwyd caniatâd mynediad neu aros iddynt, ni fyddwch yn cael eich ystyried yn 'blentyn' oni bai eich bod dan 18 oed ar yr adeg pan wnaeth eich rhiant gyflwyno ei gais i'r Swyddfa Gartref.

Os ydych yn hawlio cyllid myfyrwyr fel gŵr, gwraig neu bartner sifil rhywun y rhoddwyd caniatâd mynediad neu aros iddynt, rhaid eich bod yn ŵr, yn wraig neu'n bartner sifil iddynt ar yr adeg y cyflwynwyd eu cais am loches.

Hanes preswyllo

b2 Dyddiad cychwyn astudio rhwng

1 Awst 2009 a 31 Rhagfyr 2009 yn gynhwysol
1 Ionawr 2010 a 31 Mawrth 2010 yn gynhwysol
1 Ebrill 2010 a 30 Mehefin 2010 yn gynhwysol
1 Gorffennaf 2010 a 31 Gorffennaf 2010 yn gynhwysol

Dyddiad cychwyn y flwyddyn academiaidd

1 Medi 2009
1 Ionawr 2010
1 Ebrill 2010
1 Gorffennaf 2010

adran

4

Adran 4 eich cwrs a'ch prifysgol neu goleg

Manylion y cwrs

b Os ydych yn astudio cwrs rhan-amser, ni ddylech fod yn bwriadu cymryd mwy na dwywaith yr amser i gwblhau'r cwrs ag y byddai'n ei gymryd i chi ei gwblhau fel cwrs amser llawn

adran

5

Adran 5 eich prifysgol neu goleg

Mae Deddf Gwahaniaethu ar Sail Anabledd 1995 (fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf Anghenion Addysgol Arbennig ac Anabledd 2001) wedi pennu ei bod yn anghyfreithlon i brifysgolion a cholegau wahaniaethu yn erbyn myfyrwyr anabl trwy eu trin mewn ffordd llai ffafriol yn eu polisiau derbyn neu'r gwasanaethau a ddarperir ganddynt. Dan y Ddeddf, rhaid i brifysgolion a cholegau wneud addasiadau rhesymol er mwyn sicrhau na fydd myfyrwyr anabl dan anfantais sylweddol o'u cymharu â myfyrwyr eraill nad ydynt yn anabl.

Mae hyn yn golygu y gallwch deimlo'n hollol hyderus wrth sôn wrth eich prifysgol neu goleg am eich anabledd, eich cyflwr iechyd meddwl neu'ch anhawster dysgu penodol, er mwyn sicrhau eich bod yn cael y cymorth angenrheidiol. Fodd bynnag, os nad ydych yn dymuno dweud wrth eich prifysgol neu goleg, dylech gynnwys llythyr sy'n esbonio pam nad ydych yn dymuno trosglwyddo'r ffurflen i'ch prifysgol neu goleg er mwyn iddynt lenwi'r adran hon.

Adran 6 eich anabledd, eich cyflwr iechyd meddwl neu'ch anhawster dysgu penodol

- a** Os oes gennych **anabledd corfforol neu gyflwr iechyd meddwl**, dylech anfon datganiad meddygol ysgrifenedig gan feddyg neu arbenigwr cymwys priodol sy'n cadarnhau natur eich anabledd neu'ch cyflwr iechyd meddwl, ynghyd â sut y bydd hyn yn effeithio ar eich gweithgarwch astudio, a dylai'r datganiad hwn gynnwys y wybodaeth ddiweddaraf. Chi sy'n gyfrifol am dalu unrhyw gostau er mwyn cael y dystiolaeth hon.
- e** Os oes gennych **anhawster dysgu penodol (er enghraifft, dyslecsia)**, dylech anfon asesiad diagnostig llawn a gynhaliwyd gan seicolegydd neu arbenigwr sy'n meddu ar gymhwyster addas, ar ôl i chi gael eich pen-blwydd yn 16 oed. Chi sy'n gyfrifol am dalu unrhyw gostau er mwyn cael y dystiolaeth hon.
- b** Os cynhaliwyd asesiad diagnostig cyn i chi gael eich pen-blwydd yn 16 oed, bydd angen ei ddiweddarau er mwyn i ni allu asesu'n llawn sut y bydd eich gweithgarwch astudio yn cael ei effeithio gan eich anhawster dysgu penodol.
- c** A fydddech gystal ag anfon llythyrau sy'n dangos canlyniad pob cais blaenorol am arian DSA ac unrhyw Adroddiad Asesiad Anghenion DSA a gawsoch gan yr awdurdod ariannu.
- e**

Datganiad

Os na allwch lofnodi'r ffurflen hon, rhaid i'ch Pŵer Atwrnai ei lofnodi ar eich rhan. Rhaid anfon llythyr y Pŵer Atwrnai gyda'r cais hwn cyn y derbynnir llofnod gan y Pŵer Atwrnai hwnnw/honno.

Rhaid i chi hysbysu'r Awdurdod Lleol (ALI) o unrhyw newid i'ch amgylchiadau a allai effeithio ar eich hawl i gael cymorth ariannol. Y newid mwyaf cyffredin mewn amgylchiadau myfyrwyr fyddai:

- os ydych yn absennol o'r cwrs am dros 60 diwrnod oherwydd salwch;
- os ydych yn absennol am unrhyw reswm arall;
- os byddwch yn gadael eich cwrs, yn rhoi'r gorau i'ch cwrs neu'n cael eich gwahardd o'ch cwrs;
- os byddwch yn stopio mynychu'r cwrs ac os nad ydych yn bwriadu, neu os na chaniateir i chi ddychwelyd am weddill y flwyddyn academiaidd;
- os byddwch yn trosglwyddo i gwrs gwahanol yn yr un brifysgol neu goleg neu mewn prifysgol neu goleg gwahanol;
- os byddwch yn trosglwyddo o gwrs amser llawn i gwrs rhan-amser;
- os byddwch yn ailadrodd rhan o flwyddyn eich cwrs, neu flwyddyn gyfan o'ch cwrs; neu
- os bydd dyddiad dechrau neu orffen eich cwrs yn newid.

Gallwch lawrlwytho ffurflen 'Newid mewn Amgylchiadau' CO1 trwy droi at www.cyllidmyfyrwrycymru.co.uk neu gysylltu â Chanolfan Gyswilt Cyllid Myfyrwyr Cymru gan ofyn iddynt anfon un atoch.

Gallwch weld cyfeiriad eich ALI yn y rhestr cyswilt sydd ar gael ar-lein trwy droi at www.cyllidmyfyrwrycymru.co.uk.

Gwybodaeth ynghylch rhannu data at ddibenion bwrsariaethau ac ysgoloriaethau

Bydd prifysgolion a cholegau yn cynnig dyfarniadau ariannol megis bwrsariaethau ac ysgoloriaethau i'w myfyrwyr. Er mwyn eu helpu i weinyddu'r dyfarniadau hyn (h.y. er mwyn pennu cymhwystra a'r hawl i'w cael, a phan fo hynny'n berthnasol, er mwyn talu bwrsariaethau neu ysgoloriaethau – “dibenion gweinyddu bwrsariaethau”), byddant yn gofyn i Weinidogion Cymru, yr Awdurdod Lleol neu'r Cwmni Benthyciadau Myfyrwyr am yr hawl i droi at wybodaeth y byddwch yn ei darparu sy'n ymwneud â'r cais hwn am gyllid myfyrwyr (yn y ffurflen hon neu yn y dyfodol).

Byddwn yn rhannu'r wybodaeth berthnasol gyda nhw, oni bai eich bod yn nodi nad ydych yn dymuno i ni wneud hynny trwy dicio'r blwch yn y datganiad. Os **na fyddwch** yn rhoi eich caniatâd i ni rannu'r wybodaeth hon, efallai y bydd oedi cyn y telir unrhyw fwsariaeth neu ysgoloriaeth i chi y bydd gennych yr hawl i'w cael.

Dylech gysylltu â'r brifysgol neu'r coleg os bydd angen i chi gael unrhyw wybodaeth bellach am eu bwrsariaethau a'u hysgoloriaethau.

Deddf Diogelu Data 1998

Mae'r Cwmni Benthyciadau Myfyrwyr (SLC) yn Rheolydd Data dan Ddeddf Diogelu Data 1998.

Rydym yn cadw gwybodaeth at y dibenion a nodir yn ein hysbysiad i'r Comisiynydd Gwybodaeth gan gynnwys pennu cymhwystra i gael cyllid myfyrwyr, asesu uchafswm y cymorth ariannol sydd ar gael, talu taliadau cyllid myfyrwyr a darganfod ac atal twyll, a gallwn ddefnyddio'r wybodaeth hon at unrhyw rai o'r dibenion hyn. Mae Gweinidogion Cymru yn Rheolydd Data ar y cyd ar gyfer eich gwybodaeth.

Os bydd gwybodaeth anghywir neu wallus yn cael ei darparu, ac os bydd twyll yn cael ei ddarganfod, gellir trosglwyddo manylion i asiantaethau atal twyll er mwyn atal twyll a gwyngalchu arian.

Efallai y byddwn yn rhannu'r wybodaeth y gwnaethoch ei rhoi i ni gyda sefydliadau eraill gan gynnwys yr Awdurdod Lleol (ALI), Gweinidogion Cymru, cyrff Llywodraethol eraill a'r brifysgol neu'r coleg at y dibenion hyn. Yn ogystal, efallai y byddwn yn cael gwybodaeth amdanoch chi gan sefydliadau eraill. Os felly, bydd hyn at y dibenion a ddisgrifiwyd yn unig ac yn unol â'r hyn y mae'r gyfraith yn caniatáu i ni ei wneud.

Am wybodaeth fanylach ynghylch y sawl y byddwn yn rhannu eich gwybodaeth gyda nhw ac i ba ddiben, trowch at www.cyllidmyfyrwycymru.co.uk/diogeludata.